

Sogneblad

Skt. Elisabeths Kirke i Holbæk

Advent 2025

Rorate-messe: En vidunderlig venten på Jesu fødsel sammen med Jomfru Maria

Adventstiden er den periode i kirkeåret, som kan få os til, at vi – selv som voksne – lettere finder det indre barn i os, idet vi venter spændt på modtagelse af en speciel gave. Vi kender efterhånden gaven. Jo mere kender vi den, jo mere længes vi efter den. Des mere elsker vi den. Det er godt at dyrke den kærlighedsøgende længsel, så vi ved mødet med gaven straks vil kunne være parate til at give den den mest specielle plads i vort liv. Gaven er Den Nyfødte Jesus. Men nu i Adventstiden venter vi på Ham.

Advent er en tid med venten, håb og forberedelse til Kristi komme. Det er en tid, hvor vore relationer til Guds Søn, som kommer til os både som Guds og Marias Søn – Jesusbarnet – kan styrkes. Det er en tid, hvor vi også ved årvågenhed, bøn, bod og velgørenhed gør os rede til at overgive os til Kristus, når Han kommer for anden gang i sin herlighed og væld.

En særlig form for adventsforberedelser finder vi i et ikke så kendt fænomen i Danmark:

Rorate-messer.

Den form for Maria-messe er kendt fra middelalderens tid, nok først og fremmest i de tysksprogede lande og i flere slaviske lande. Den fejres som Votivmesse til ære for Jomfru Maria i Adventstiden. Igennem den prøver vi at indleve os i det at vente på Kristi komme sammen med hans Mor Maria. Og vi ved, at vi her kan lære utroligt meget af Hende. Af alle mennesker har Hun altid været og forbliver tættest på Jesus. Denne Messe

anbefales at blive fejret, mens det endnu (i de nyere tider eventuelt også mens det allerede) er mørkt.

Elektrisk belysning i kirken anvendes i et så minimalt omfang, som overhovedet muligt. Både præst og menighed ankommer ind i kirken med tændte kerter (lanterner). Traditionelt begynder Rorate-messen med en indgangsprocession (oftest fra kirkens våbenhuse), hvor ud over præsten også børn deltager. Elektriske lys tændes eventuelt ved et "Ære være Gud i det høje", eller, hvis man udelader denne hymne, i forbindelse med Halleluja vers forud for Evangelielæsningen.

Rorate-messen må godt fejres hele ugen, undtagen søndage og festdage. Under denne Messe bruger præsterne hvide messehagler (selvom den liturgiske farve i adventsperioden er lilla).

Mørket og Lyset – Synd og Sejr over den

»Jeg er Verdens Lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys.« Joh 8,12

At vandre igennem det mørke kirkerum er et udtryk for, at vi – hvis vi mangler Jesus – vandrer i syndens mørke og venter på det egentlige Lys, som Jesus selv er. På forhånd udruster Gud os med nogle spor af Lyset i skikkelse af sine løfter, i skikkelse af profetierne, i skikkelse af det at kalde os til at slutte os til alle generationers menneskers venten på Frelsen fra Himlen. De tændte kerter er altså et billede på de førnævnte spor af Lyset.

Selve Lyset – Jesus - skinner stærkere igennem Jomfru Maria, fordi Hun allerede i Adventstidens venten er forenet med Jesus. Dette understreges tit af en **rorate-kerte**, større end de medbragte kerter. Den opstilles tæt på altret. Den pyntes med Maria symboler, bl.a. Maria farve (blå sløjfer f.eks.). Dette lys er et billede på den vordende Gudsmoder, der bærer på Jesus i sit reneste moderliv (dette understreges ved, at man tit maler en babyskikkelse i fosterstadium i midten af rorate-kerten). Maria har travlt med både at bringe Ham til os – ligesom Hun bragte Ham til Elisabeth og den undfangede, endnu ufødte Johannes Døber. Og Hun har lige så travlt med at bære os til sin Søn. Dette at bære Jesus ud til mennesker og at bære os til Jesus er den vidunderligste måde at samarbejde med Ham i hans frelsesplan på og egentligt også en måde på at fordybe sig i Jesus, i hans frelsesmysterier, i Guds inderste væsen.

Navnet: "Rorate-messe" stammer fra Messens Indgangsvers:

***Rorate, caeli desuper,
et nubes pluant lustum.***

(eller: coeli – begge former udtales ens)

Dette oversættes som:

***Nedsend, I himle, jeres dug fra oven,
og skyerne nedregne Den Retfærdige.***

Det er egentligt et længselsfuldt råb, som bygger op på Es 45,8a: **"Lad det dryppe fra oven, himmel, lad retfærd strømme ned fra skyerne!"** Både ordene og melodien inspirerer os til at længes efter Jesus, som en udtørret jord og alt hvad der gror på den, længes efter vand.

Det enkle vers, ligesom hele teksten for **"Rorate coeli"** hymnen afspejler Israels folks længsel efter Messias' komme og samtidig Jomfru Marias forventning. Med sit **"fiat – det ske mig efter dit ord."** (Luk 1,38) åbnede Maria jorden for Kristus, så Han, Frelseren, kunne spire frem. Rorate-messer er et kald til bøn og håb, som især giver genklang i denne tid med forberedelse til jul. Sammen med Jomfru Maria.

I tidligere tider var denne Messe en betydningsfuld folkelig hengivenhed. De troende samlede sig i stort antal i kirkerne, selv i den kolde vinter, for at deltage i denne særlige liturgi. Med tiden aftog praksissen, men i dag oplever den en genopblomstring som en dybtgående måde at leve advent på i en verden, der i stigende grad er adskilt fra julens åndelige betydning.

Morgengry og Solopgang

Jesus er den egentlige Solopgang, Solen i sin fulde kraft – Solen, som den største stjerne i solsystemet (solen) kun er en skygge af. Jomfru Maria fremstår her som håbindgydende Morgengry. Det gør Hun på en særlig måde, mens Hun venter på Jesu fødsel. Inden selve Lyset er blevet åbenbaret for mennesker ved Jesu fødsel, lyste Maria med hans lys. Det lys, som allerede var i Hende. Når vi forenes med Maria i Rorate-Messen, lærer vi at vænne vore indre øjne, hele os til Lyset – Kristus. Vi lærer fra Hende at gøre os fortrolige med Jesus. I Hendes øjne, i hele hendes væsens udtryk lærer vi at elske Jesus, som Hun har elsket Ham og at tage imod Ham med hendes inderlige åbenhed og hengivenhed overfor Ham. Hendes metode er: at være ydmyg overfor Gud.

Håb og åndelig forberedelse

Advent er en tid med årvågenhed og forberedelse, ikke kun for at fejre Kristi fødsel, men også for dagligt at modtage Ham i vort liv og for at vente på Hans Andet Komme. Rorate-Messen inviterer os til at holde troens flamme levende og til at leve i håbet om Guds løfte.

Hvordan man kan anvende ånden fra Rorate-messen i vort liv

Udover at deltage i denne smukke fejring kan vi anvende dens lektioner i vore daglige liv. Her er nogle praktiske forslag:

a) Stå op tidligt til bøn. Ligesom Rorate-messen fejres ved daggry (oftest), kan vi dedikere dagens første øjeblikke til bøn. At stå lidt tidligere op for at bede og meditere over Guds Ord vil hjælpe os med at begynde dagen med en mere åndelig disposition.

b) Rorate-messen kalder os også til at være lys for verden. Gennem små handlinger af velgørelse, opmuntrende ord og et liv i overensstemmelse med Evangeliet kan vi afspejle Kristi lys til dem omkring os.

c) Gør dit forhold til Maria dybere. Jomfru Maria lærer os at vente med tro og ydmyghed. Vi kan ære Hende ved at bede rosenkransen, meditere over hendes eksempel og betro os til hendes forbøn for bedre at forberede vores hjerter til at modtage Jesus.

Rorate-messen er meget mere end en smuk liturgisk tradition.

Hvis du får mulighed for at deltage i en Rorate-messe denne Advent, så tøv ikke. Lad tidlig morgentids mørke og stearinlyset tale til dit hjerte, og lad denne oplevelse være et fyrtårn, der lyser din vej til Kristus.

Og hvis du ikke kan deltage, så husk, at Messens sande betydning ikke kun ligger i dens ydre skønhed, men i dens budskab om håb, omvendelse og forberedelse på at modtage Herren. Må denne Advent være en tid med nåde og åndelig fornyelse for dig.

”Det folk, der vandrer i mørket, skal se et stort lys, lyset skinner for dem, der bor i mørkets land. (Es 9,1).

I ønskes en fortsat forventningsfuld advent og et livgivende møde med Frelseren, der kommer.

Pastor Michal Bienkowski

Jesu allerhelligste navn

Kristusmonogram med bogstaverne IHS

Hvert år fejrer hele Kirken mindedagen for Jesu hellige navn den 3. januar for at mindes og takke for Jesu navns betydning for os og for vor frelse. Men hvad ligger der nærmere bestemt i denne fejring?

Jesu allerhelligste navn fejres dog ikke kun den 3. januar. Et dekret fra det 2. koncil i Lyon i 1274 påbød, at man skal bøje hovedet, når navnet Jesus nævnes i liturgien. Det gør vi stadig i hver eneste hellige messe, når navnet Jesus nævnes, f.eks. i Gloria, "Ære være Gud i det højeste", når vi kommer til ordene "Herre Du enbårne Søn, Jesus Kristus" og i trosbekendelsen: "Og på én Herre, Jesus Kristus".

Navnets betydning

På Jesu tid var den hebraiske form af navnet יהושע (Yehoshua) et almindeligt drengenavn, der betød "Jahve frelser", altså at Gud frelser os. Selv i dag er Jesus et almindeligt drengenavn, især i spansk-talende lande.

Men da Herrens engel viste sig for Josef i en drøm, efter at han havde fået at vide, at hans forlovede, Maria, ventede et barn, som han

ikke var far til, forstod Josef, at selv om alle andre ville synes, at der ikke var noget særligt ved det navn, englen bød ham at give barnet, så gav englens ord en helt ny betydning til navnet Jesus. Englen sagde:

"Josef, Davids søn, vær ikke bange for at tage Maria til dig som hustru; for det barn, hun venter, er undfanget ved Helligånden. Hun skal føde en søn, og du skal give ham navnet Jesus; for han skal frelse sit folk fra deres synder" (Matt 1,20-21).

Da forstod Josef, at for det barn, Maria ventede, betød navnet ikke længere "bare", at Jahve frelser. Nu betød navnet, at Marias barn selv skulle "frelse sit folk fra deres synder". Josef forstod, at Gud selv var far til dette barn, fordi Marias søn var undfanget ved Helligånden. Dette var dét barn, som hele jødefolket ventede på. De havde hørt fra deres profeter, at han skulle frelse dem ved at gennemføre Guds plan med mennesker. Den, det ventede på, kaldte de også Messias, der betyder "Guds salvede". Messias er det samme navn, som på græsk hedder Kristus. At være Kristus, Guds salvede, er altså ikke Jesu navn, men den funktion, han skulle have. Jesus er hans navn.

Mattæusevangeliet fortsætter således:

Alt dette skete, for at det skulle opfyldes, som Herren har talt ved profeten, der siger: "Se, jomfruen skal blive med barn og føde en søn, og de skal give ham navnet Immanuel" – det betyder: Gud med os (Matt 1, 22-23).

Det lyder forvirrende, at barnets navn nu skulle være "Immanuel" – men her er det ikke selve navnet, men dets betydning, vi skal lægge mærke til. Nemlig at navnet tillægger Jesus den betydning, at "Gud er med os". Når Mattæus henviser til denne profeti, vil han fortælle, at dette barn er helligt, fordi det opfylder et løfte, som Gud gav mennesker gennem profeten Esajas (7,23). Mattæus skrev først og fremmest sit evangelium til sit eget folk, jøderne, for at de skulle læse det og forstå, hvem Jesus er. Derfor henviste han til, hvad der stod i jødernes egne hellige skrifter, som vi nu kalder Det Gamle Testamente.

Budskabet, der er fælles for alle disse navne, er, at Gud er trofast. Når Gud har lovet

mennesker noget, løber Han ikke fra sit løfte: Gud lover at være med os. Betydningen af Jesu navn løftes op i en helt anden dimension end det almindelige jordiske hverdagsnavn, når englens budskab sætter det ind i Guds frelsesplan for mennesker. Derfor skal vi ære Jesu hellige navn.

Jesu liv og død giver grund til at ære hans navn

På samme måde som vi ærer Jesu kors i taknemmelighed for den frelse, som Hans lidelse, død og opstandelse bragte os, så ærer vi også Jesu navn i taknemmelighed for de velsignelser, vi modtager gennem Hans ord, både i Den Hellige Skrift, gennem sakramenterne og i vor bøn.

Paulus lærer os i sit brev til Filipperne, at Jesus blev lydlig indtil døden, og derfor har Gud skænket ham navnet over alle navne:

"Derfor har Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne, for at i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig, i himlen og på jorden og under jorden, og hver tunge bekende: Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære" (Fil 2,9-11).

Når vi ærer Jesu navn og bekender Ham som vores Herre, ærer vi også Gud, der sendte sin Søn for at frelse os.

Bøn i Jesu navn

I Bønnebog for Den Katolske Kirke s. 657 finder vi da også blandt de korte bønner, de såkaldte "skudbønner", at vi bare kan bede med navnet "Jesus". Det er nok.

Meget kendt er også den såkaldte Jesusbøn, "Herre Jesus Kristus, forbarm dig over mig", der gentages i takt med åndedrættet som en meditation over Jesu navn. Jesusbønnen udsprang oprindeligt af den ortodokse kirkes spiritualitet. Om navnets betydning i denne skrifter biskop i den ortodokse kirke Kallistos Ware i sin lille bog "Navnets kraft" s 41-42:

"Som i andre antikke kulturer er der i Det Gamle Testamente en tæt sammenhæng mellem et menneskes sjæl og hans navn. Hans personlighed med dens særegenheder og dens kraft er i en vis forstand til stede i hans navn. At kende et menneskes navn er at få indsigt i hans natur og derved opnå et forhold til ham. [...] I den hebraiske tradition er det at gøre noget *i* en andens *navn*, eller at *anråbe* og *påkalde hans navn*, handlinger med tyngde og styrke. At anråbe et menneskes navn er at gøre det menneske reelt nærværende."

Evangelisten Mattæus fortæller, at Jesus selv har sagt: "Hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem" (Matt 18,20). "Beder I mig om noget i mit navn, vil jeg gøre det," siger Jesus (Joh 14,14).

Historien bag andagten til Jesu navn

Til alle tider har kristne påkaldt Jesu navn, når de ville søge beskyttelse, bede om hjælp eller i deres dødstime, men en egentlig andagt til Jesu navn kan spores tilbage til omkring år 1000, hvor den hellige Anselm af Canterbury (1033-1109) skrev en meditation over navnet. Denne fromhed blev taget op af den hellige Bernhard af Clairvaux (1090-1153), og derfra spredte andagten sig gennem klostrene.

Den hl. Bernardin af Siena, 16. årh, ukendt kunstner
Den hellige Bernardin af Siena (1380-1444), som var franciskaner, var meget optaget af andagten til Jesu navn. Når han prædikede, holdt han altid et skilt op med Kristus-monogrammet IHS, som er de første tre bogstaver i Jesu navn på græsk, IHΣΟΥΣ. På latin blev det oversat til *Jesus Hominum Salvator*, "Jesus,

menneskenes frelser". Rundt om monogrammet var et kors, og det hele var omkranset af solstråler.

Meget hurtigt kunne Kristus-monogrammet ses i alle kirker i takt med at andagten til Jesu hellige navn blev udbredt. Det kan stadig i dag ses et eller andet sted i de fleste kirker, og den hellige Bernardin af Siena er i dag skytshelgen for reklamebranchen. I vores egen sognekirke kan vi se Kristus-monogrammet som dekoration på flere messehagler – prøv at lægge mærke til det.

Fra 1400-tallet begyndte man at fejre messer for Jesu navn, men først i 1721 indførte pave Innocens XIII festen for hele Kirken. Fra 2002 er den blevet fejret med rang af mindededag den 3. januar.

Vi har alle sammen god grund til at mindes Jesu allerhelligste navn med taknemmelighed på denne dag. Og god grund til at bøje os for at ære Jesus, hver gang Hans navn nævnes i liturgien.

Af: Birgit Bidstrup Jørgensen

Valg til nyt menighedsråd

Den 22. marts 2026 er der valg til et nyt menighedsråd. Du kan stemme direkte på dagen eller brevstemme i forvejen.

Alle medlemmer af menigheden, der er registreret i valglisterne, kan stemme.

Fra den 10. januar bliver valglisterne lagt frem, og alle bliver bedt om at kontrollere, om de er registreret med de korrekte oplysninger.

Det nye menighedsråd får brug for nye medlemmer. Alle, der er registreret på valglisten og har lyst til at gøre en indsats for vores menighed, kan melde sig som kandidat inden den 22. februar. Det er en forudsætning, at du betaler kirkeskat.

Har du spørgsmål, kan du henvende dig til Birgit Bidstrup Jørgensen, Jan Tecza, Jeniton Soosaitas eller Paul Hanna.

Børneundervisning forår 2026

Børn, der forbereder sig til deres første hellige kommunion tilbydes undervisning efter messen **hver lørdag** uden for skoleferierne ved Annelies van der Meer.

Børn, der har modtaget deres første hellige kommunion tilbydes undervisning ved Birgit Bidstrup Jørgensen på **følgende datoer**:

Januar	den 10. og den 24.
Februar	den 7. og den 21.
Marts	den 7. og den 21.
April	den 11. og den 25.
Maj	den 9.

Messer i Skt. Elisabeths Kirke

Ingen messe på søndage.

Lørdag:

Kl. 15.00 Barmhjertighedens rosenkrans
kl. 15.10: Guds Moders Rosenkrans
kl. 15.30 Søndagsmesse.

Onsdag kl. 17.30: Hverdagsmesse.

Torsdag kl. 08.00: Hverdagsmesse

Se opdateret kalender på www.katolsk-vestsj.dk
Her findes også opslag om andre arrangementer.

Messer i juledagene

24.12. Herrens fødsel. Messe i Holbæk kl. 15.30
26.12. International Juledags messe kl. 15.30.
27.12. Den Hellige Families festmesse kl. 15.30.
31.12. Nytårsaften. Messe kl. 15.30

Kontakt

Sognepræst:

P. Michal Bienkowski
Frederiksgade 7
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 06 45
mobil: 20 72 89 51
e-mail: bienkowski@katolsk.dk

P. Michal træffes tirsdag – søndag.
Om nødvendigt også mandag.
Møder kan aftales telefonisk eller pr. E-mail.

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Skt Elisabeths Kirke 51081

Organist:

Annelies van der Meer
e-mail: annelies_van_der_meer@hotmail.com

Formand for menighedsrådet:

Marymalar Elden
e-mail: eldenmarymalar@gmail.com

Kateketer:

Annelies van der Meer (yngste hold):
e-mail: annelies_van_der_meer@hotmail.com
Birgit Bidstrup Jørgensen (ældste hold):
e-mail: birgitbidstrupjoergensen@gmail.com

Redaktør af sognebladet:

Birgit Bidstrup Jørgensen
e-mail: birgitbidstrupjoergensen@gmail.com
Indlæg til sognebladet modtages meget gerne!

